

Olvasáskompetencia, motiváció és stratégiák

Tematikus számmal (2007/No.4.) jelent meg a *Psychologie in Erziehung und Unterricht* című folyóirat. A cikkek különböző szempontokból járják körül a motiváció, az olvasási stratégiák és az olvasási kompetencia témakörét. Az egyik diagnosztikai szempontból vizsgálja az olvasás motivációit, míg egy másik az olvasás motivációi és kompetenciái közti összefüggéseket elemzi. Újabb három tanulmányban egyenesen kiemelik, hogy az olvasástámogatás és annak szisztematikus fejlesztése az oktatáslélektan központi törekvése. Néhány cikk a kínálatból:

- Kérdőíves vizsgálat az olvasás szokott (habituális) motivációjáról – (Fragebogen zur habituellen Lesemotivation)
- A habituális olvasási motivációk kihatása a szituatív szövegprezentációra – (Auswirkungen habitueller Lesemotivation auf die situative Textrepräsentation)
- Das Berliner Eltern-Kind-Leseprogramm: Konzeption und Effekte

Tankönyvek és a történelemtanítás: ugyanazt a történelmet tanulják a mexikói és a spanyol diákok?

Összehasonlítva más iskolai tantárgyakkal, a történelemtanítás az, aminek tartalma a legjobban eltér az egyes országokban. Ezt elemzik néhány 1492-ben történt esemény mexikói ill. spanyol történelemtankönyvének szövegében. Azért ezt a két országot választották, mert feltételezések szerint nagyon különböző nézeteket vallanak ezekről a vitatott történelmi témákról és személyekről, mint pl. Columbus. A tartalmi elemzés egyértelműen visszaigazolta az előfeltevést: ugyanarról az eseményről eltérően írtak mind Spanyolországban, mind Mexikóban. A cikk arról is értekezik, hogy milyen befolyással van mindez a nemzeti identitástudat formálódására.

(Mario Carretero, Liliana Jacott, Auncion Lopez-Manjon: Learning history through textbooks: are Mexican and Spanish students taught the same story? = *Learning & Instruction*; Dec 2002, Vol.12. Issue 6, p651–666.)

Nemzetközi hangok: olvasónapok Kazahsztánban és Óceániában

Óceánia és Kazahsztán földjén komoly kihívásokkal kell szembenézniük a tanároknak az olvasás tanításában és megkedveltetésében. Kazahsztánban néhány iskola olvasónapokat rendezett, hogy tanulóikat olvasásra ösztönözzék, míg a Cook- és a Niue szigeteken ill. Rarotongán, ahol a beszélt kultúra van túlsúlyban, a tanárok maguk olvastak fel könyvekből, hogy így példát mutatva hívják fel a figyelmet az olvasás előnyeire. Hírleveleket készítettek és kapcsolatba léptek távo-

labbi iskolákkal is, sőt ahol a források lehetővé tették, saját könyvet is készítettek. A nehézségek ellenére elkötelezettségük és kreatív ötleteik révén komoly sikereket arattak.

(Topping, Keith; Golopyatova, Nina; Goodwin, Maureen; Peirce, Robin: International Voices: Reading in Kazakhstan and Oceania = Reading Teacher, v60 n8 p790–792 May 2007. 3 pp)

Összeállította: Pallos Zsuzsanna

A frankfurti könyvvásár

Az október 10. és 14. között megrendezésre került frankfurti könyvvásáron a Deutsche Institut für Internationale Pädagogische Forschung (DIPF) beszámolt az utóbbi évek nevelési és olvasáskutatói publikációiról és projektjeiről.

Az október 13-án tartott *Lernende Gesellschaft* (A tanuló társadalom) című konferenciához csatlakozva a DIPF ismertette a *Bildungsserver* azon információit, melyek az alapfokú oktatáshoz, azon belül is az olvasáskutatóshoz és a pedagógiai gyakorlathoz kapcsolódnak.

A DIPF honlapján további hasznos információkat kaphatunk a médiapedagógia, az egész életen át tartó tanulás, valamint az olvasás témaköréből.

Ugyancsak a könyvvásár keretein belül adták át az idei német gyermek- és ifjúsági irodalmi díjakat. A 10000 eurós különdíjat irodalmi munkássága elismeréseként, valamint az esztétikai nevelés területén végzett munkájáért *Kirsten Boie* érdemelte ki. A legjobb képeskönyv kategóriában Nikolaus Heidelbach: *Königin Gisela* címu könyvét jutalmazták. A gyermekkönyvek közül a díjat Jon Fosse: *Schwester* címu muve kapta. A legjobb ifjúsági könyv díját Do van Ranst: *Wir retten Leben, sagt mein Vater*, a fiatalok zsűrijének díját pedig Markus Zusak: *Der Joker* címu munkája nyerte el.

http://www.dipf.de/aktuelles/pm_buchmesse_dipf_2006.pdf

<http://www.lesen-in-deutschland.de/>

Van-e jövője az interaktív tábláknak az angol tantermekben?

Ezzel a címmel rendezték meg 2007 májusában Londonban azt a tanácskozást, melyhez egy, az elmúlt években készített vizsgálatok eredményét összefoglaló jelentés készült. A vizsgálatok többsége arra az eredményre jutott, hogy a tanórákon az interaktív táblák használata egyértelműen hasznosnak bizonyult, bővítette az alkalmazható pedagógiai módszerek körét, és a tanulókat munkára ösztönözte. A vizsgálatok egy kisebb hányada szerint a taneszköz a tanórán egyértelműen káros, hátráltatta az interaktivitást, növelte a tanár irányító szerepét, és kevesebb oktatási módszert lehetett mellette használni.

Bár az igazság valószínűleg a két álláspont között van, azt mindenesetre megállapíthatjuk, hogy a fehértáblák lehetőséget teremtenek arra, hogy a tanórákon

hatékonyabban rendszerezék a tudnivalókat, a tanulóknak pedig változatos tanulási környezetet biztosít.

London középiskoláinak ma már majd mindegyikében alkalmazzák az interaktív táblákat, és a visszajelzések egyértelműen pozitívak. Több felmérés is bizonyította azonban, hogy nem ez a korosztály az, ahol a legtöbbet lehet elérni ezzel az eszközzel. Elsősorban a kisiskolások, valamint a tanulási nehézségekkel illetve a fogyatékkal élők, különösen a mozgásszervi fogyatékosok oktatásában lehet eredményesen használni.

Az interaktív táblák integrálása az oktatásba több, egymásra épülő szinten valósulhat meg. Az első a megismerés fázisa, melyet a tantervbe és a tananyagba való beépítés követ. Végül a pedagógus a mindennapi használat során újabb, egyedi megoldásokat dolgoz ki, a meglévőket pedig továbbfejleszti.

De amíg eddig eljutunk, számtalan kérdés merül fel:

- Hogyan vehető rá minél több pedagógus a fehér táblák használatára?
- Hogyan oldható fel azok ellenállása, akik nem akarnak időt és energiát fektetni ebbe?
- A hardver- és szoftverfejlesztők hogyan tudják egyedivé tenni a tananyagot és nélkülözhetetlenné az eszközt?
- Hogyan győzhetőek meg az oktatásirányításban dolgozók, hogy támogassák az interaktív táblák ügyét, továbbá azokat a pedagógusokat, akik vállalkoznak annak kipróbálására?
- Milyen formában történjen a tanárok képzése, amelynek során elsajátíthatják a szükséges ismereteket?
- Hol és mikor lesz alkalmuk a megszerzett ismeretek gyakorlására és a kísérletezésre?

A vizsgálatok eredményeiről bővebben olvashatnak az alábbi oldalon:
www.futurelab.org.uk/events/listing/whiteboards/report

Összeállította: Goda Beatrix